

TRANSPORDIAMET

Janno Koplimets

janno@prolift.ee

Teie 29.09.2021

Meie 20.10.2021 nr 8-5/21/21191-50

Vastus riigitee 2 (E263) Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa km 87,5-108,1 Mäo-Imavere lõigu I klassi maantee eelprojektiga kavandatavate tegevuste KMH programmi märkustele ja ettepanekutele

Austatud Prandi küla elanikud ja Keskvälja, Niidi, Põllumetsa, Tornimäe, Leesi, Otsa, Kanarbiku, Maleva, Kandi, Allika, Haljaspõllu, Kure ja Kitse kinnisasja omanikud

Transpordiamet tänab Teid riigitee 2 (E263) Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa km 87,5-108,1 Mäo-Imavere lõigu I klassi maantee eelprojektiga kavandatavate tegevuste KMH programmi kohta esitatud märkuste ja ettepanekute eest.

Vastuseks Teie kirjale märgime, et KMH aruande koostamisel hinnatakse kõiki Teie poolt viidatud asjakohaseid mõjusid ning kõik ettepanekus esitatud mõjuvaldkonnad on käsitletud ka KMH programmis. KMH aruande etapis toimub erinevate mõjude sisuline hindamine (sh võttes arvesse koostatava liiklusuuringu liiklussageduste prognoose) ning töötatakse välja konkreetsed leevendavad meetmed. Mõjude hindamisel käsitletakse ka ehitusaegseid keskkonnamõjusid.

Prognoositud ajakava kohaselt avalikustatakse KMH aruanne, milles on kirjeldatud kõik olulised mõjud ja nende leevendamise võimalused, veebruaris 2023. Siis on võimalik kõigil huvitatud osapooltel tutvuda juba täpsemate tehniliste lahenduste, mõjuhinnangute ja leevendavate meetmetega ning nende osas oma seisukohad esitada.

Esitame alljärgnevalt vastused Teie kirjas tõstatatud märkustele ja ettepanekutele:

1. Külakogukonna üks olulisematest soovidest ja ettepanekutest on see, et tee ehituse käigus rajatakse teest tulenevate negatiivsete mõjude vähendamiseks kogu meie küla ulatuses mõlemale poole teed haljastatud müratõkkevall. Kindlasti soovime, et müratõkked projekteeritakse võimalikult efektiivsed, et neist oleks kasu kogu külale ja need ei teeks kellelegi müraolukorda halvemaks. Samuti peaksid müratõkked visuaalselt sobituma külakeskkonda.

Mäo liiklussõlme eeskujul tundub, et haljastatud müratõkke muldvallid on

müraatökkerajatistest kõige loodussõbralikumad, sobituvad maakeskkonda kõige paremini ning samas ei võta need ka maa-alaliselt enda alla palju aktiivselt kasutuses olevat põllumajandusmaad. Muldvalli rajamisel saab edukalt ära kasutada teetrassi rajamisel väljakaevatava pinnase.

Uus rajatav maantee läbib Prandis päris suures ulatuses III kaitsekategooriasse kuuluva linnuliigi - suurkoovitaja elutsemispaku ja müraatökkevall aitaks kaasa ka sellele linnuliigile teest ja transpordist tulenevate negatiivsete mõjude vähendamisele. Samamoodi aitab müraatöke ära hoida nii kodu- kui ka metsloomade teele pääsemist. Kui müraatökkevall või -sein on rajatud maakeskkonda sobituvatest looduslikest materjalidest, siis see vähendab ka visuaalset reostust pidevalt vuravate sõidukite näol.

Vastus: Eelprojekti valmides teostatakse liiklusrüüsi modelleerimine (rüüsiuuring). Piirkonnades, kus müra modelleerimine näitab müranormide ületamist, nähakse ette müraatökkerajatised. Müraatökkerajatiste projekteerimisel arvestatakse võimalusel väljapakutud rajatise tüübiga (haljastatud ja looduslikest materjalidest müraatökkevalliga), kui see ruumiliselt sinna sobib.

Lisaks hinnatakse KMH aruande koostamisel mõju looduskeskkonnale, sh kaitsealustele liikidele ja kaitsealadele. Kui mõju hindamisel tuvastatakse oluline negatiivne keskkonnamõju, pakutakse välja võimalikud leevendusmeetmed.

2. Seoses uue tee ehituseks vajaminevate materjalide kaevandamisega muutub aktuaalseks uute karjäärade avamine ja olemasolevate karjäärade laiendamine/süvendamine.

Seni on kaevanduses kaevandatud põhiliselt põhjaveetasemest kõrgemal asuvat madalamamargilist ehitusdolokivi. Tulevikus soovib Vao Paas lisaks kaevandada põhjaveetasemest madalamal asuvat kõrgemakvaliteedilist ehitusdolokivi, mida oleks võimalik müüa ka uue maanteetrassi ehitamise tarbeks. Põhjaveetasemest allpool olev dolokivi kiht on kuni 5m paksune ja niipalju plaanitakse kaevandamisega minna ka allapoole põhjaveetasest. Koosolekul tunnistas kaevandusettevõtte esindaja, et mingite uuringute põhjal saab Prandi allikas sealtkaudu suure osa oma veevarustusest. Oleme seda ka varem teadnud, et Prandi küla läbivad põhjaveesooned tulevad Kareda kaevanduse suunast. Lisaks selgus koosolekul, et lähiajal on ühel kaevanduse lähedal elaval inimesel puurkaev kuivaks jäänud ja siinse kandi majapidamistes on kuuldavasti esinenud veelgi juhtumeid, kus kaevud on miskipärast kuivaks jäänud.

Oleme kogu külakogukonnaga kategooriliselt vastu sellisele tegevusele, kus kaevandamisega plaanitakse minna allapoole põhjaveetasest. Selline tegevus on keskkonnakaitseliselt lubamatu. Me ei saa riskida sellega, et meil kaevudest tulev joogivesi otsa lõppeb, samamoodi võib selline tegevus ära rikkuda vee kvaliteedi. Looduskaitsealune Prandi allikas on viimaste aastakümnete jooksul üsna kokku kuivanud. Kaevandamise tulemusel võib allikajärv veelgi väheneda, mis võib allikale ja seda ümbritsevale ökosüsteemile pöördumatut kahju tekitada. Kindlasti on tee ehituse tarbeks materjalide hankimiseks veel mingeid võimalusi, seda tegevust ei saa teha looduskeskkonna ja kohalike inimeste elukeskkonna arvelt.

Vastus: Mõju looduskeskkonnale, sh kaitsealadele, pinna- ja põhjaveele, hinnatakse KMH aruande koostamisel. Kui mõju hindamisel tuvastatakse oluline negatiivne keskkonnamõju, pakutakse välja võimalikud leevendusmeetmed. Mõju hinnatakse nii tee ehitus- kui kasutusperioodil.

Keskkonnaloa (sh kaevandamisloa) andmisel või selle muutmisel peab otsustaja (loa andja ehk Keskkonnaamet) kaaluma, kas tegevusega võib kaasneda olulist keskkonnamõju ning vajadusel läbi viima KMH eelhinnangu või KMH vastavalt KeHJSi nõuetele.

Selgitame, et Transpordiamet ei ole kaevandamislubade andmisel otsustaja rollis. Eskiisi alusel ei kavandata teeprojektiga süvendite rajamist, mis võiksid mõjutada põhjavee taset. Projekti koostamisel nähakse ette ehituseks sobivate materjalide taaskasutamise objektile, mis mõnevõrra vähendaks koormust looduskeskkonnale.

Projekteerimistingimuste eelnõule ja selle lisaks olevale eskiisile esitatud arvamuste ja ettepanekutega arvestatakse või põhjendatakse arvestamata jätmist Transpordiameti projekteerimistingimuste andmise korralduse lisas, mis edastatakse Teile koos korraldusega eeldatavalt novembris, 2021.a.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marge Kelgo

projektijuht

projekteerimise osakond

Marge Kelgo

53499226, maantee@transpordiamet.ee